

nego što je to stvarno na odredištu i predao. Sud nije prihvatio ovo stajalište iz ovih bitnih razloga:

Tokom postupka je ustanovljena nesporna činjenica da su u luci u kojoj je teret ukrcan /Kaolack/ postojale naprave za ustanovljenje količine tereta koji se ukrcava na brod. S obzirom na ovu činjenicu sud smatra da navedena klauzula nema pravni efekat, jer je navedena u općenitoj formi, a da ne određuje pobliže razloge zbog kojih nije bilo moguće utvrditi tačnu količinu tereta, pa je spor riješio na način kao da klauzula u teretnici nije ni unesena.

/DMF 1961, str.21-22/

B.J.

Bilješka. - Iz ove se presude može zaključiti da bi sud načelno priznao valjanost klauzule i unatoč postojanju odnosnih naprava u luci, ako bi se naveli konkretni razlozi koji su priječili da se ustanovi količina tereta koja je bila ukrcana na brod. Ne bi se bez prigovora mogao prihvatiti i drugi zaključak koji logički slijedi iz stajališta koje je sud zauzeo. Naime, da bi se i onako naodredjenoj klauzuli morao dati puni pravni efekat ako bi se dokazalo da luka nije imala naprave za mjerenje tereta. Pravni efekt unošenja ovih - u praksi općenito usvojenih - općenitih klauzula u judikaturi i teoriji je prijeporan, i sudovi zauzimaju veoma različita stajališta, bazirajući se na okolnostima konkretnog slučaja.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Seine

Presuda od 28. I 1960.

Cie d'assurances générales i drugi osiguratelji c/a Capitaine Brand i drugi

Šteta prouzrokovana olujom i nepravilnim slaganjem robe - Brodar je odgovoran za pravilno slaganje tereta i u slučaju kada troškovi ukrcanja padaju na krcatelja

Na temelju sklopljenog ugovora vozar je prevezao teret sardina iz Agadira i Mogadika u La Pallice. Na putu je brod zapao u oluju te se teret ošteti. Ustanovljeno je da je šteta

mogla biti manja da je teret bio pravilno složen i zaštićen razdjelnim daskama. Osiguratelji, koji su nadoknadili štetu osiguraniku - primaocu, regresnim zahtjevom tuže brodar. Brodar se protivi tužbenom zahtjevu, navodeći da je šteta nastala višom silom /olujom/, da on ne odgovara za slaganje tereta jer da ga nije složio i niti bio dužan složiti budući da je bilo ugovoreno da trošak slaganja i ukrcaja snosi krcatelj.

Sud je dao pravo tužiteljima.

Unatoč činjenici da je prema ugovoru trošak slaganja snosio krcatelj, zapovjednik broda je odgovoran za pravilno slaganje tereta na brodu. On je bio dužan zatražiti - na trošak krcatelja - sva potrebna sredstva za pravilno slaganje i osiguranje tereta. Da bi brodar bio oslobođen naknade štete koja je nastala zbog slabog slaganja tereta, morao bi dokazati da je zapovjednik zatražio od krcatelja sredstva za osiguranje tereta i da je krcatelj to odbio dati. Budući ni jednu ni drugu činjenicu brodar nije dokazao, sud ga je obvezao na naknadu štete. Što se pak tiče prigovora da je šteta nastala višom silom, sud samo donekle uvažava njegov prigovor, jer ga čini odgovornim za onaj dio štete za koji je dokazano da vjerojatno ne bi bio nastao, i unatoč oluji, da je teret bio pravilno složen i osiguran.

/DMF 1961, str.37-40/

B. J.

TRGOVAČKI SUD, Sette

Presuda od 19.VII 1960.

Sté Sètoise de Transbordements c/a zapovjednika broda "Prosper-Schiaffino" i Sté Algérienne de Navigation Ch.Schiaffino et Cie.

Odgovornost brodara za štetu prouzrokovanu nedovoljnim privezom broda - šteta prouzrokovana prolazom drugog broda

Brod je bio privezan uz obalu u jednom kanalu. Prilikom ukrcaja vina pomoću pumpi prošao je u blizini broda jedan drugi brod čiji su valovi prouzrokovali valjanje broda u koji se krcalo vino, a to je dovelo do oštećenja pumpi pa je neka količina vina istekla u more. Brodar je tužen za naknadu štete. Branio se da nije skrivio štetu on, nego brod koji je prošao